

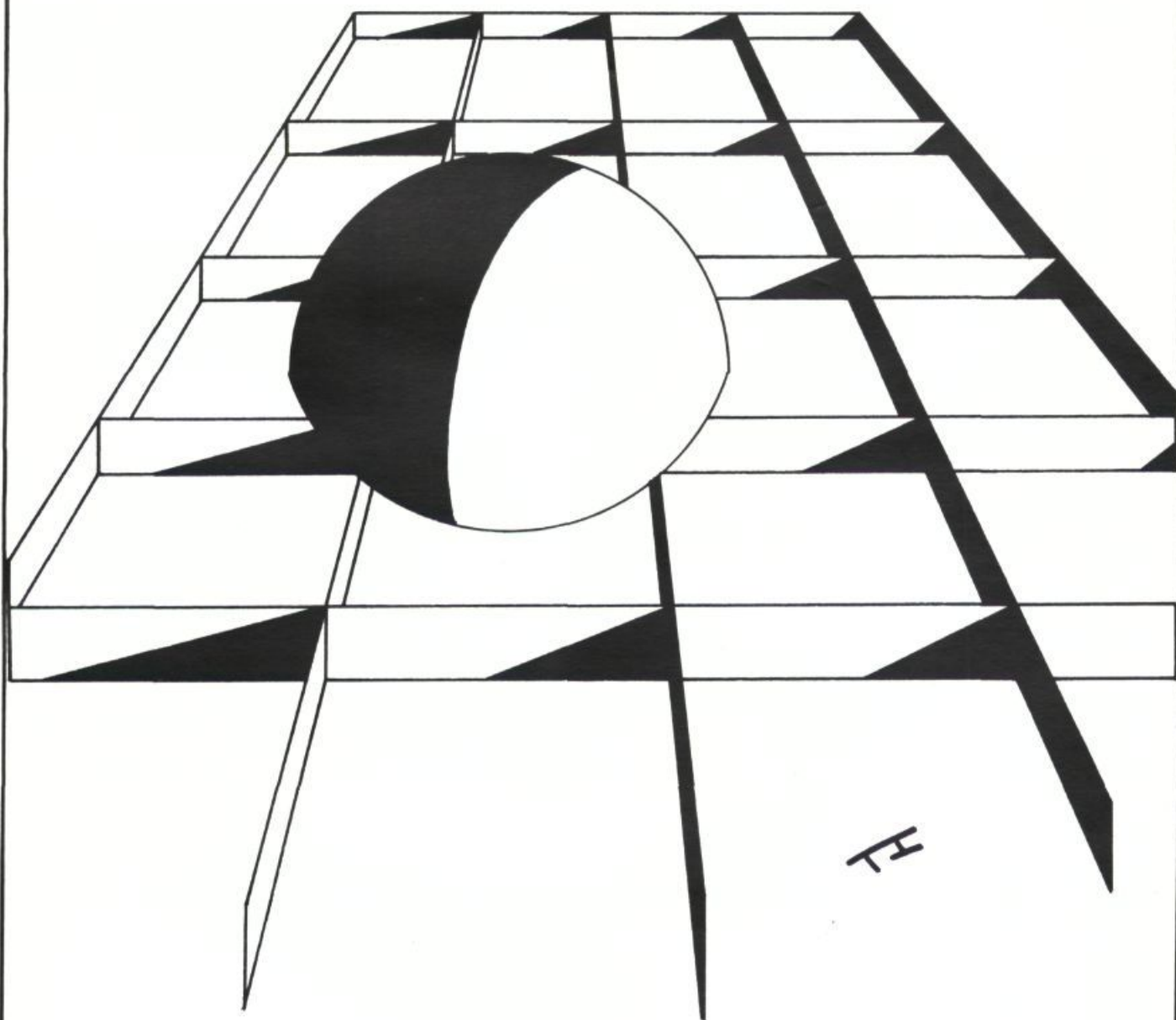

Sant Joan

PRENSA
COMUNICACIÓ

JUNY 230

Revista Mensual

TH

SANT JOAN

REVISTA SANT JOAN

Nº 230

EDITA: Centre Cultural de Sant Joan.

PRESIDENT. Nino Company Perez.

ADREÇA: Bellavista,13

DEPOSIT LEGAL. 2-1.979.

IMPRIMEIX EDICION MANACOR

Carretera de Palma-Arta

Telf. 552408 Manacor.

EQUIP DE REDACCIO

DIRECCIO. Nino Company Perez.

REDACTORS. Col.lectiu "el Redactors"

MONTATGE. Els mateixos.

SUMARI.

****Portada.**

****Sant Joan.**

****Editorial.**

****De per la Vila.**

****Col.laboració.**

****Col.laboració.**

****Col.laboració.**

****Reportatge Fotogràfic. Festa de Sant Cristòfol.**

****Ajuntament.**

****Col.laboració.**

****Historia de Mallorca.**

****Naixaments i Cassaments.**

****Temps d'esplai.**

COL.LABORADORS

Carlos Costa i Salom

Toni Bauçà i Mates

Maria Company i Nicolau

Francisca Barceló i Costa

Magdalena Rebassa i Riera

Pep Gayà i Rotger

Joan Jaume i Nigorra

Miguel Florit i Huguet

Mateu Barceló i Mates

Arnau Mates i Dalmau

NOTA: Els articles públicats en aquesta revista expresen únicament l'opinió dels propis autors.

Totes aquelles persones que vulguin suscriure-se a la **Revista Sant Joan** que passin pel local social del Centre Cultural el horabaixes de les 6'30 a les 20'30 o bé ho manifestin per escrit al Centre Cultural de Sant Joan C/ Bellavista nº13 07240 Sant Joan.

Es prega a tots els qui vulguin col.laborar amb aquesta revista Sant Joan que facin de veure algú de l'equip de col.laboradors, ja l'advertim sera molt ben arribat, tots aquells que vulguin publicar publicitat poden contactar amb nosaltres. Tlf.526410.

GRACIES.

Editorial

La Societat protectora d'Animals i plantes de Mallorca desitja alertar a tots aquells que tinguin cans perquè no es deixin influir per un assumpte descontrolat i ple de dades infundades, referent a la Leishmaniosis. D'aquesta enfermetat, produïda per un moscart en poden esser víctimes els cans. Si l'animal està malalt, malgrat toqui i llepe l'amo, aquest no es contagia. Només en el cas que el moscart piqui a la persona.

El Dr. Gustavo del Real, cap del departament de zoonosis de l'Escola Normal de Sanitat de Madrid, ha duit a terme un estudi profund d'animals afectats per aquesta malaltia i ens atenem a aquests resultats.

En el cas de 92 persones en contacte amb 20 cans afectats, el resultat és de 0 persones atacades per Leishmaniosis. A Mallorca l'alarma ha estat tan greu que uns 550 cans, més o menys, han hagut de pagar amb les seves vides una campanya alarmista i poc explicativa. Els qui tenen aquests animals s'han de preocupar de la seva salut anant a veure aquell que està capacitat per donar-los orientació.

Aprofit també aquest comunicat per adonar gràcies per la recent proposició de llei de protecció als animals. El nostre agraïment a UM per haver-la presentat i a la resta de parlamentaris, els quals quan l'han aprovada per unimitat, han demostrat un alt nivell europeu del qual ens sentim orgullosos. Aquesta llei serà de les primeres de tot l'Estat Espanyol.

¡NO me abandones!

CREACION Y REALIZACION MURRAY - ILUSTRACION MARTIN RICO

INTERCOM
GOVERN BALEAR
CONSELLERIA
D'AGRICULTURA I PESCA

SOCIEDAD PROTECTORA DE ANIMALES Y PLANTAS Tel. 24 18 86 - MALLORCA

DE PER LA VILA

Dia	PRECIPI- TACION mm	METEOROS OBSERVADOS			VIENTO DOMI- NANTE	Nombre de la Estación	
		m	f	a		Provincia	Número
1	17	0	0	0	SE	SANT JOAN -I	BOLEARS
2	cup	0				Mes	Año
3						ABRIL	1990
4						Observador	JOAN BAUTISTA MATAS
5							
6							
7							
8	8				S		
9	25	0			S	Suma	
10						50	
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18	cup				NO		
19	cup				NO	Suma	
20	13	0	0		NO	13	
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29	35				N	Suma	
30						35	
31							

Precipitación total del mes 66'5 r.m

NÚMERO DE DIAS DE:

Lluvia ☒ 8

Nieve ☒ *

Granizo ☒ Δ

Tormenta ☒ R

Niebla ☒ =

Rocio ☒ Δ

Escarcha ☒ L

Nieve cubrió suelo ☒ []

DIAS PRECIPITACION

< 0.1 (p.) ☒

0.1 ☐

1.0 ☐

10.0 ☐

30.0 ☐

PRECIPITACION MAXIMA EN UN DIA 25 mm dia 9

Viento dominante

En los dias de lluvia ☒ NO

En el dia de mas lluvia ☒ S

-- EL TEMPS: Ja hem arribat a l'estiu sinònim de calor, però cal destacar dels mesos anteriors el mal temps que va fer, principalment el mes d'abril. Ja dins el mes de maig les temperatures anaren pujant menys els dies 27-28 que va ploure.

Dia	PRECIPI- TACION mm	METEOROS OBSERVADOS			VIENTO DOMI- NANTE	Nombre de la Estación	
		m	f	a		Provincia	Número
1						SANT JOAN -I	BOLEARS
2						Mes	Año
3						MAIG	1990
4						Observador	JOAN BAUTISTA MATAS
5							
6							
7							
8							
9						Suma	
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19						Suma	
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27	105	0	0				
28	cup	0	0			Suma	
29						105	
30							
31							

Precipitación total del mes 105 r.m

NÚMERO DE DIAS DE:

Lluvia ☒ 2

Nieve ☒ *

Granizo ☒ Δ

Tormenta ☒ R

Niebla ☒ =

Rocio ☒ Δ

Escarcha ☒ L

Nieve cubrió suelo ☒ []

DIAS PRECIPITACION

< 0.1 (p.) ☐

0.1 ☐

1.0 ☐

10.0 ☐

30.0 ☐

PRECIPITACION MAXIMA EN UN DIA 105 mm dia 27

Viento dominante

En los dias de lluvia ☐

En el dia de mas lluvia ☐

--El passat dia 5 de juny va visitar la nostra vila l'unitat movil de donants de sang, on la participació dels santjoaners fou nombrosa.

-- El passat dia 3 de juny va finalitzar el curs de ball de saló, ara tindran vacances fins al setembre, però els qui vulguin seguir anar a Sineu que no aturen ni en s'estiu pero es porque no en saben tan com els santjoaners.

DE PER LA VILA

-- L'Ajuntament de Sant Joan ha instal·lat miralls nous, en el camí d'Horta i en el camí de Son Roig. Per poder tenir una millor visibilitat.

-- Pel primer dia de juny hi havia organitzada una vetlada de cinema amb la següent cartelera: "Tiburón", "Sansón y Dalila" i "Halloween".

Aquesta vetlada es va veure aplaçada per el dia 5 de juny per poca assistència de públic.

-- El grup Aires de Pagesia de Sant Joan, viatjaran el proper dia 28 de juny a Reus amb motiu d'un intercanvi amb l'agrupació de Reus. Ja us conterem com els ha anat.

-- Durant aquest mes les cosetxadores es possaren en marxa per recollir l'anyada. Esperem que s'higui tan bona o més que l'any passat.

-- Dos companys nostros el passat diumenge dia 10 varen tenir un accident amb una motocicleta, varen sortir de la carretera. Esperam que es recuperin aviat.

DE PER LA VILA

-- Diuen que el local de la Tercera Edat, ha d'estar acabat (només la façana) pel mes d'agost, però hem sentit rums rums pei carrer que ja ho dubten i comencen a estar preocupats, ja que les obres van molt a poc a poc i llavors ja sabem que passa quan les coses es fan massa aviat ...

-- Pels propers dies 24 i 25 d'aquest mes l'Associació de pares d'Alumnes i el claustre de professors estant organitzant la "Festa del Sol que Balla".

-- Ja han finalitzat les classes dels estudiants santjoaners. Uns ben contents i d'altres no tant ja que les carabasses... els hi pesen... A veure si estudiam més i al setembre aprovam Anims!!

-- Aquests dies passats han estat fent els camins nets amb una màquina de netetja de la Mancomunitat des Plá.

-- Hi torna haver abelles al campar, es veu que aquest lloc els agrada molt...no agrada tant a la gent que passa pel devora, tot el temps arruixen les abelles del voltant.

-- Divendres dia 8 de juny va tenir la cloenda dels diferents cursos d'Educació d'Adults. Hores abans varen inaugurar una exposició en

-- Un grup de santjoaners va viatjar a Barcelona per assistir al concert dels Rollins Stones que es va celebrar dia 13 de juny. Esperam que els hagui agradat molt.

-- Les linees de la carratera Sant Joan a Montuiri van esser pintades de nou, ara si que es veuen be.

COL-LABORACIO

"QUALITAT CONTROLADA" PER ALS MELONS.

Un ordre del conseller d'Agricultura i Pesca, que va entrar ahir en vigor, regula la concessió de l'etiqueta de "Qualitat Controlada" per als melons. Aquesta etiqueta, que ja està instaurada per a diversos productes agrícoles, es lliura a empreses envasadores de melons produïts a les Illes Balears, les quals duguin un control de cada lot amb comprovació del contingut dels sòlids solubles.

Per a la varietat autòctona Eriçò, els melons hauran d'ésser: sencers, sans, nets, sense humitat exterior, sense olors o gustos estranys, amb un grau suficient de creixament i maduració, amb la forma i el color característic de la varietat, i aspecte fresc.

Els melons hauran de presentar-se en caixes que reuniran els fruits amb similitud de pes i diàmetre. Els productes duran una etiqueta adherida, on s'indiqui: Meló categoria I, varietat Eriçó, contingut mínim en sucres: 12%, consells de conservació i consells de consum.

Li donam una mà

PER A MÉS INFORMACIÓ, TELEFONI'NS

Ajuda Víctimes Delicte

Una mà amiga

GOVERN BALEAR

*Conselleria Adjunta
a al Presidència*

COL·LABORACIO

ELS PEUS HÍBRIDS INTERESPECÍFICS

Granja Experimental de Palma. Conselleria d'Agricultura i Pesca.

QUE SON?

Són plantes procedents del creuament d'ametler i melicotoner. L'origen és la fecundació d'una flor de melicotoner amb pol·len d'ametler o a l'inversa. La planta que neix de la llavor així obtinguda es l'híbrid interespecífic. Després un pic seleccionats es multipliquen vegetativament.

En un principi l'estudi o utilització d'aquests patrons se va iniciar pensant en els avantatges que presentaven per al cultiu del melicotoner i que podem resumir en els següents punts:

- Gran vigor
- Molta resistència a la calcària
- Acceptable adaptabilitat a la sequera

A Mallorca, la Conselleria va començar a treballar amb un tipus d'aquests patrons, concretament el GF 677 procedent de l'INRA francès, l'any 1977. A sa Granja s'inicià una experiència de cultiu de melicotoner en secà utilitzant aquest peu i com a testimoni el peu franc usat tradicionalment (si tenim en compte la sequera dels darrers anys) i amb unes produccions mitjanes de més de 30 Kg/arbre.

Al llarg de l'experiència es posà de manifest que mentre el cuc cap-gros (capnodis) produïa la mort inexorable de cirerers i pruneres el GF 677 semblava ser-hi resistent, com encara pot apreciar-se a la Granja Experimental.

La constatació del fet animà a utilitzar-lo com a portaempelt de l'albercoquer, però ens hem trobat amb seriosos problemes de compatibilitats que ens han forçat a l'ús de l'empelt pont amb melicotoner.

Per altra banda, havent-se observat també que el seu comportament com a patró de l'ametler en secà millora el de l'ametler de llavor tradicionalment utilitzat, ha augmentat l'interès a propagar-lo com a portaempelt valuós.

La Conselleria està realitzant una experiència de cultiu d'ametler en regadiu damunt d'aquest peu, a més d'experiències com a portaempelt d'albercoquers i melicotoners.

ELS PEUS HÍBRIDS A ESPANYA

Per l'alt interès que tenen aquests tipus de patrons per a les nostres condicions, els treballs de diferents centres d'investigació ja han posat a punt distintes seleccions autòctones entre les quals destaca el clon "ADAFUEL", que també s'està experimentant a Mallorca, com a portaempelt de melicotoner, albercoquer i ametler.

A la Granja hi ha també presenta un gran interès. Procedeix d'Horta de San Joan (Tarragona) i en aquest moment és l'únic que queda ja que el clon mare va morir. S'envien estaquetes, per reproduir-lo, a diferents centres d'investigació.

En l'actualitat tenen gran acceptació les plantes d'aquests híbrids procedents de cultius *in vitro*, i ja s'han plantat a Mallorca amb molt d'èxit.

Els objectius, que la investigació sobre la creació de nous peus híbrids persegueix, són el següent:

- Facilitat de propagació
- Bon comportament en viver
- Bon comportament en sòls calissos i poc favorables
- Resistència a paràsits del sòl i a asfíxia radicular
- Bon comportament agronòmic, tant en varietats d'ametlers com de melicotoner i albercoquer.
- Fàcil identificació dels rebrots del patró.

A la Conselleria s'han assajat també amb prou èxit distintes formes de multiplicació (fonamentalment per estaca) d'aquests híbrids.

COL-LABORACIO

VISITA DE FINQUES COL.LABORADORES
QUE EXPERIMENTEN AMB CEREALS.

La direcció general de producció Agràries va organitza el passat dia 24 de maig una visita tècnica i divulgativa a diferents finques col.laboradores que realitzen experiències amb cereals.

Relació de finques visitades:

-Maria de la Salut, finca "Sa Torreta", propietat de Pere A.

Vives. Experiència: assaig de varietats del triticale.

-Lloret de Vista Alegre, finca: "son Real", propietat de Josep Bergas, experiència: assaig de varietats del triticale i ordi.

-Sant Joan, finca "Solanda", propietat de Miquel J. Company, experiència: assaig de varietats d'ordi.

-Algaida, finca "Son Mesquida", propietat de Pere Font, experiència: assaig de varietats de triticale.

REPORTATGE

Peña Motorista
Sant Joan

DIUMENGE
10
JUNY 1990

Festa de Sant Cristòfol

Programa:

A les 17'00 hores:

Demostració de TRIAL-SIN, per l'equip MONTY de CICLOS FERRA.

A les 18'30 hores:

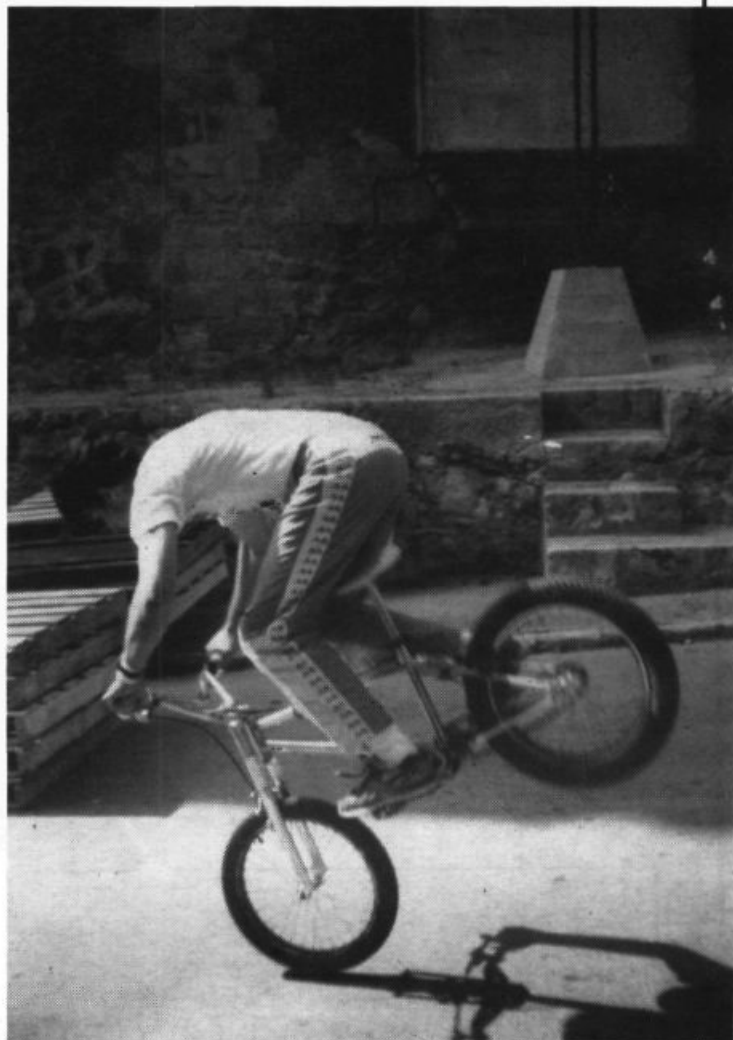
Missa en honor de SANT CRISTOFOL.

Acabada la Missa, BENEIDES de vehicles i desfilada de CARROSSES.
Participarà a la desfilada el grup de motocicletes d'època, del Club de
Motos Antiques "ES SIURELL", de Portol.

Sorteig de regala entre el participants.

Acabada la Festa amb un refresc.

NOTA.- Hi haurà subvenció per a les CARROSSES, inscrites abans de la diada, que siguin de tracció mecànica, fets amb bon gust i de qualitat artística; el tema podrà ésser lliure.

Ajuntament

Resum de la sessió ordinària que tingué lloc el passat dia 25 de maig de 1.990.

La sessió celebrada a la Casa Consistorial de la villa de Sant Joan, a les vint i una hores i trenta cinc minuts del dia vint i cinc de maig de 1.990. No hi assistiren els Regidors Juan Matas, Sebastia Florit Francisco Bover i Arnau Company.

1.-Aprovació de l'esborrany de l'acte de la sessió anterior.

2.-Assabentar de les Resolucions del Batle des de la sessió anterior.

3.-Aprovació del Nomenclator sobre Entitats i Nuclis de Població.

4.-Denominació del col·legi Públic d' E.G.B.

5.-Aprovació del comptes de Recaptació.

6.-Revisió de les contractes de serveis.

7.-Redacció de normes subsidiaries de planetjament i petició de subvenció.

8.-Precs i preguntes.

S.I.A.C.

**EL CAMÍ MÉS CURT
PER TOT EL QUE VOLS SABER
SOBRE L'ADMINISTRACIÓ**

900
321
321

SERVEI GRATUIT

EL TELÈFON AMB RESPOSTES

Servei d'Informació i Atenció al Ciutadà
GOVERN BALEAR
CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA

CONSELL INSULAR
D'EIVISSA I FORMENTERA

307012

CONSELL INSULAR MENORCA

3544444

INFORMACIÓ ADMINISTRATIVA:

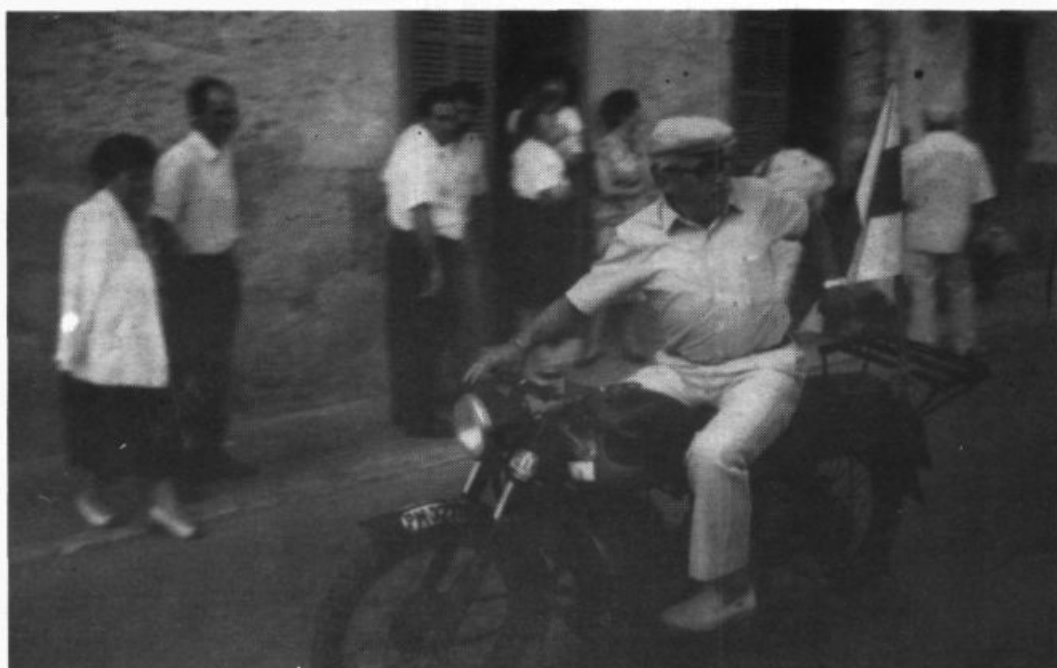
- Conselleries i organismes dependents del Govern
- Parlament de les Illes Balears
- Consells Insulars
- Administració perifèrica de l'Estat
- Ajuntaments

INFORMACIÓ JURÍDICA:

- Normativa de l'Estat
- Normativa de la C.A.I.B.
- Normativa de les altres Comunitats Autònomes
- Normativa de la Comunitat Econòmica Europea

INFORMACIONS DIVERSES:

- Universitat de les Illes Balears
- Creu Roja
- Hospitals i Ambulatoris
- Dades de Protecció Civil
- Comissaries de Policia
- Serveis de la Guàrdia Civil

COL-LABORACIO

Pel maig, a segar vaig.

Seguint el curs de l'any, ja ens trobam en el mes de maig, el mes de les flors per excel·lència, es el mes que l'esglèsia dedica a la Verge Maria.

Es el temps que les noves generacions de les abelles surten dels bucs (caires) o seguers per crear una nova família, un nou eixam. Antigament tota Mallorca era molt aficionada a les abelles, poques cases de camp eren, les que no teneguessin la seva caiera.

A Sant Joan tenim un seguer a un forat del campanar de l'esglèsia parroquial, d'on d'altra dia les abelles anaven molt remogudes, pareixia que tenia que sortir una reina i crear un nou eixam.

Ja s'han acabat les panades, els robiols i els crespells. Queden darrera el Regina Coeli Laetare i el frit de freixura de mes o la graixera. Es temps de "pancaritat" i de Fires. Primer la da Sineu, la segueixen Bugar, Campos, Felanitx, Lloret, Sencelles, Costitx, Sóller, Ses Salines i Manacor. Son els dies que antigament es beneien els fruits. Era el dia 3 de maig festa de la Creu.

Com deia en el passat número, les herbes sanitoses collides pel mes de maig tenen més facultats en quant als remeis per a la salut. Vegeu un petit inventari d'aquests empirus casolans:

Saturno...
El baso

Marte.....
La hiel.....

Venus
Los riñones

Sol
El corazón.

Júpiter ...
El hígado ..

Mercurio .
El pulmón.

Luna.....
La cabeza..

Segó de xeixa per fer madurar inflons.

Romaní per infusions i bavarades.

Herbe Lluïsa, til·la i segiot, pel ventre.

Senet per purgar.

Herba escabiosa per mal de cor.

Flor de taronger pels nirvis.

Cabell i trenca pedra per arenes.

Pétals de rosa pel mal d'ulls.

Escorça d'alcina per a les sedes.

Camamil·la i cossiada per rebaixar la sang.

Morella roquera per ajudes.

Ruda i fulles d'eura pels cucs.

Eucaliptus pels costipats bronquials.

Cascall pel mal d'insomni.

Altres remeis que no és de vegetals:

Oli de serp per ferides. (Es maten les serps pel mes de maig, per matar-les es fa precis xafar-les el cap. Una vegada morta la posen dins una botella amb oli d'oliva que després és emprat per curar les ferides).

COL·LABORACIO

Encara avui en alguns pronòstics hi ha "Torrepipes", que no és més que una figura on hi ha assenyalats els signes que governen les parts del cos humà i que expliquen quant son bones o dolentes les purgues i sangries. Els nostres avantpassats donaven molta importància a la influència dels signes i planetes; ara pareix que l'astrologia es vol tornar a tenir en compte. Com sempre, la gent es desvia per a saber el perquè de les coses.

Diàgraf: Carles Costa.
Cultura Popular Mallorquina - Aplec de Poesia I
A. Galmés Ró
L'essència de Mallorca - Andreu Estabellés Pascual
PERSONES DEL POBLE

Es divendres dia 27 d'abril, a Sant Joan es concediren les distincions "Persones del Poble" convocària que fà l'Associació de Premsa Forana de Mallorca. Foren presidits pel President del C.I.M. Senyor Joan Verger, el Conseller Alfons Salgado, Catalina Mir del gabinet de premsa i del President de l'Associació Carles Costa.

Foren entregats diplomes a les 10 persones presentades per les revistes associades i distincions a Joan Bujosa d'Arta, Antoni Penyafort de Son Servera i Tomeu Ferriol de Maria de la Salut.

Després del sopar el President del Consell Insular va dirigir unes paraules als assistents destacant la tasca informativa de les revistes

dins els pobles, també va fer referència a la feina desinteressada que els distingits han duit a terme dins les seves respectives comunitats, contribuint així al bé del poble.

TROBADA D'ESCOLES DE BALL MALLORQUI.

A Petra, el diumenge dia 29 d'abril es va celebrar la VII Trobada d'Escoles de Ball Mallorquí del Pla i Llevant de Mallorca, concentració que cada any per aquestes dates s'organitza a un dels diferents pobles que hi prenen part.

Hi participaren més de 200 al.lots molts d'ells, el dematí a Bonany participaren a uns jocs preparats pels organitzadors. després de dinar baixaren al poble per fer la mostra a la qual hi participaren les escoles següents: Rondalla d'es Plà, Puig de Bonany, Castell de Capdepera, Escola nova de Porreres, Verge de Montisió, Aires de Pagesia, Aires Vilafranquins, Col·legi de la Puresa, Sant Vicens de Paul, Es Canyar, Sant Francesc i Simó Ballester de Manacor, Tapares en Festa, Esclafits i Caste nyates i Escola de ball de Felanitx.

La festa va acabar amb un refresc pels nins que hi havien pres part.

ENTREVISTA

ENTREVISTA REALITZADA PER "ENTRE TOTS" AL PRESIDENT DEL GOVERN BALEAR GABRIEL CAÑELLAS.

Gabriel Cañellas i Fons, President del Govern Balear, va néixer a Ciutat el 15 de Març de 1.941. Es llicenciat en Dret per les Universitats de Deusto i Valladolid, i en Ciències Econòmiques per la primera de les dues. Es Casat i pare de tres fills.

Se va afiliar a Aliança Popular a l'any 1978. En Març de 1.979 és candidat a la Batlia de Palma per Coalició Democràtica, grup que no va aconseguir cap regidor. En Desembre de 1.979 és designat president d'una gestora regional encarregada de reorganitzar el partit i estructurar-lo. En juny de 1980, a la celebració del 1er. Congrés Regional d'AP, és elegit primer president regional. En febrer de 1982, és reelegit president durant el 2on. Congrés Regional, amb el manament d'afrontar les eleccions generals i les autonòmiques a les que és cap de llista.

En juny de 1.983, la Coalició Popular guanya les eleccions a Balears i és elegit com el primer President de la nostra Comunitat Autònoma. En juny de 1987 és elegit novament com a President, encara que la seva llista no obtengui, aquesta vegada, majoria absoluta a les eleccions autonòmiques.

ORDENACIO DEL TERRITORI

P.-Essen el turisme el motor de la nostra economia regional, anem a començar, si li pareix, Sr. President, per aquest tema. En aquest moments de preocupació pels que passa el sector turístic, molts dels seus integrants critiquen una absència de política d'ordenació territorial del Govern, absència o situació a la qual donen la culpa molts dels nostres mals actuals.

R.-En primer lloc, diré que les queixes se senten principalment en períodes difícils, quan els núvols s'acaramullen damunt noltros. Però realment no s'adonen de que s'ha anat planificant i ordenant en certa manera des de fa set anys. Des del Govern Balear sempre s'ha previst que un sector trencadís com el sector turístic podia passar per moments de dificultat com és l'actual. I si dic fragil, malgrat que tenguí una certa solidesa, és perquè sempre depen de molts de factors externs sobre els quals, els receptors, que son noltros, no podem fer-hi res. Es aquest el cas actual de la dedicada situació econòmica de Gran Bretanya, el nostre primer parroquia. Per molt que facen noltros, les seves circumstàncies econòmiques actuals no les deixen sortir a l'estranger com fa uns anys.

segueix al proper nº.

HISTORIA DE MALLORCA

L'època d'Alfons V el Magnànim es va cloure amb una crisi general

Una doble capitalitat: Barcelona i Nàpols

Alfons V el Magnànim (1416-1458) passà més de la meitat del seu regnat intentant apoderar-se de Nàpols. Quan ho aconseguí, s'hi instal·là i s'enrevoltà d'una sumptuosa cort on brillaren mallorquins tan anomenats com el mestre Guillem Sagrera, director de les obres de restauració del Castell Nou. Mentre, en els dominis peninsulars la reina Maria exercia el càrrec de lloctinent general.

La política imperialista del Magnànim tengué novament repercussions desfavorables per als mallorquins. Per una part, continuava augmentant la fiscalitat; per l'altra, la doble capitalitat —amb el rei a Nàpols i la reina a Barcelona que poques vegades es posaven d'acord— afavoria les tradicionals lluites pel poder de les oligarquies locals, que ara es traduïren en els enfrontaments entre els bàndols del Call i l'Almudaina, amb ramificacions per molts de pobles.

L'Aixecament Forà del 1450

Per aquest temps, els censals començaren a traspasar-se dels creditors catalans a les classes dominants mallorquines. Però això ben poc beneficiava la majoria dels illencs; i n'és prova l'anomenat *Aixecament Forà* (1450), en el qual es reproduïren altra volta els esdeveniments del 1391. I ara fins al punt de convertir-se en una autèntica revolta armada —no contra la monarquia, sinó contra les classes que ostentaven el poder—. Els pagesos, per tres vegades, posaren setge a Ciutat, disposats a rendir-la; i només deposaren les armes després de ser derrotats pels exèrcits que finalment el monarca havia decidit enviar a l'illa.

La derrota augmentà encara les gravoses càrregues que suportaven els forans. Havien de pagar una multa de 150.000 florins i els impostos endarrerits dels darrers tres anys, indemnitzar els ciutadans i satisfer la meitat de les despeses pel manteniment dels soldats. Així, el conflicte entre Ciutat i les viles (o, més bé, entre poderosos i explotats) no quedava resolt. Els problemes pendents tornaran emergir amb la Germania (1521).

Amb Joan II es desencadenà la guerra civil

Quan va morir Alfons V, el seu fill natural Ferran heretà el regne de Nàpols, i el seu germà Joan, la resta dels territoris de la Corona d'Aragó.

Joan II (1458-1479) es va casar dues vegades. Primerament amb la reina Blanca de Navarra, de la qual tengué el príncep Carles de Viana; després amb Joana Enríquez. D'aquest segon matrimoni naixerà Ferran el Catòlic.

Cal ressaltar l'enfrontament del monarca i la seva segona esposa amb el primer fill, Carles de Viana, que, a la mort d'aquest, esclatà en una guerra civil entre Catalunya i part de Menorca, partidaris del príncep de Viana, i Joan II.

Encara que el dissortat príncep havia estat desterrat a Mallorca, on sembla que havia deixat un corrent de simpatia, els mallorquins es decantaren de part del monarca, i li ajudaren amb homes i embarcacions. Naturalment, el deute públic es tornà incrementar.

Ferran el Catòlic o la intensificació del colonialisme

Quan Ferran el Catòlic (1479-1516) es va casar amb Isabel de Castella s'inicià un procés d'unificació dels distints regnes sota l'autoritat d'ambdós monarques, castellans de llengua i origen. A partir d'ara, a més del colonialisme polític, Mallorca haurà de patir un important colonialisme cultural. I ja per sempre la política exterior illenca restarà integrada dins la política general de la corona espanyola.

Aspectes artístics i culturals

Un bell exemple del gòtic civil tardà: La Llotja.

L'any 1426 començaren les obres de la Llotja, sota la direcció del mestre picapedrer Guillem Sagrera, de Felanitx. L'edifici havia de servir de residència al Reial Col·legi de la Mercaderia —organisme encarregat, entre altres coses, de l'administració dels ports de Ciutat—; però no es projectà únicament per aixoplugar les transaccions comercials, sinó també per ennobrir, per mitjà del seu aspecte sumptuari, la professió mercantil.

HISTORIA DE MALLORCA

La construcció, mostra del gòtic tardà o flamíger, consta d'una sala rectangular, coberta amb voltes de creueria, que descansen en sis columnes helicoïdals sense base ni capitell, que quan arriben al sòtil s'escampen com a fulles de palmera.

La porta monumental de la façana principal està presidida per l'Àngel protector dels mercaders, obra del propi Sagrera.

La pintura gòtica internacional a Mallorca

Quan Mallorca es reincorporà a la confederació catalano-aragonesa, les manifestacions pictòriques detectaren perfectament la nova situació i començaren a seguir els corrents preponderants a Catalunya. Dins aquest estil tenim els retaules de Santa Maria la Major d'Inca i de Santa Maria del Camí, pintats, respectivament, per Joan Daurer i Joan Massana.

Cap als primers anys del segle XV, la influència de València —que ha desplaçat Barcelona de la direcció econòmica dels Països Catalans— es deixa sentir en la figura de Francesc Comes, que introdueix a Mallorca la moda del gòtic internacional.

Altres pintors rellevants d'aquests moments són els autors anònims de la "Dormició de la Mare de Déu", conservada a Santa Eulàlia, i del retaule de l'església de Montisyon, coneguts com a "Mestre de Santa Eulàlia" i "Mestre de Montisyon". També destaca la família mallorquina dels Mòger, autors de nombrosos retaules.

Així mateix dos estrangers vingueren a establir-se a Mallorca. Es tracta de Pere Nicart, autor del famós retaule de Sant Jordi —per mitjà del qual podem conèixer l'aspecte que oferia Ciutat i el seu port en aquell temps—, i d'Alonso Sedano, contractat per decorar la capella dels Sureda.

Els Cresques, una família de cartògrafs

Els mapes i les cartes de navegar juguen un paper preponderant en els grans descobriments dels segles XIV, XV i XVI. Una família de jueus mallorquins, els Cresques, destacà poderosament dins aquest món de la cartografia.

L'any 1375, Abraham Cresques elaborà el famós Atlas Català —conservat encara a París— on es representava amb gran exactitud la part del nostre planeta coneguda en aquell temps, partint del reconeixement de l'esfericitat de la Terra.

Jafuda Cresques continuà l'obra del seu pare. A causa de les persecucions a què foren sotmesos els jueus després de l'assalt al Call del 1391, es va veure obligat a batiar-se i prengué el nom de Jaume Ribes. Després treballà en condicions precàries fins que el rei portuguès Enric el Navegant el va cridar perquè participàs com a mestre en el projecte d'expansió marítima de Portugal.

Anselm Turmeda

La vida d'Anselm Turmeda la coneixem, sobretot, per una obra que escrigué en àrab —"Present de l'intel·ligent"—. La seva història és la d'un home inquiet i aventurer, molt instruït en les lletres i ciències del seu temps.

Nascut a Mallorca vers el 1352, quan tenia una vintena d'anys es féu frare franciscà; fins que se n'anà a viure a Tunis i es convertí a l'islamisme —encara que cal dubtar de l'autenticitat d'aquesta conversió—. Aleshores, sota el nom d'Abdal·là, gaudí fins a la mort de la protecció dels sultans tunisencs, cosa que li va permetre viure amb esplendidesa.

Va ser sempre ben vist tant de cristians com de musulmans —la seva tomba fou venerada a Tunis fins als nostres dies— i sembla que visqué en una constant nostàlgia de la seva terra mallorquina.

Escrigué una sola obra en àrab i cinc en català: quatre en vers, dues "Profecies", les "Cobles a la divisió del regne de Mallorques" i el "Llibre de bons amonestaments" —que serví molts d'anys com a llibre de lectura a les nostres escoles— i una en prosa, la "Disputa de l'ase contra fra Anselm Turmeda".

AQUEST POBLE

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Lluís Company i Bernal, fill de Toni i M^a del Carme, va néixer a Sant Joan, dia 12 de març de 1.990.

Antoni Bauçà i Mora, fill de Guillem i de Francisca, va néixer a Sant Joan dia 13 de juny de 1.990.

La llengua,
feina
de tots

Casaments

Joan Gaia i Gari, de Vilafranca, amb Antonia Jordà i Bauçà de Sant Joan. Dia 21 de Gener de 1.990. A Sant Joan.

Rafel Bauçà i Company de Sant Joan, amb Catalina Florit i Bauçà, de Sant Joan. Dia 18 de març de 1.990 a Sant Joan.

Joan Morey i Nigorra, de Sant Joan, amb M^a. José Camacho Cordón, de Granja de Torreermosa. Dia 12 d'abril de 1.990. A Sant Joan.

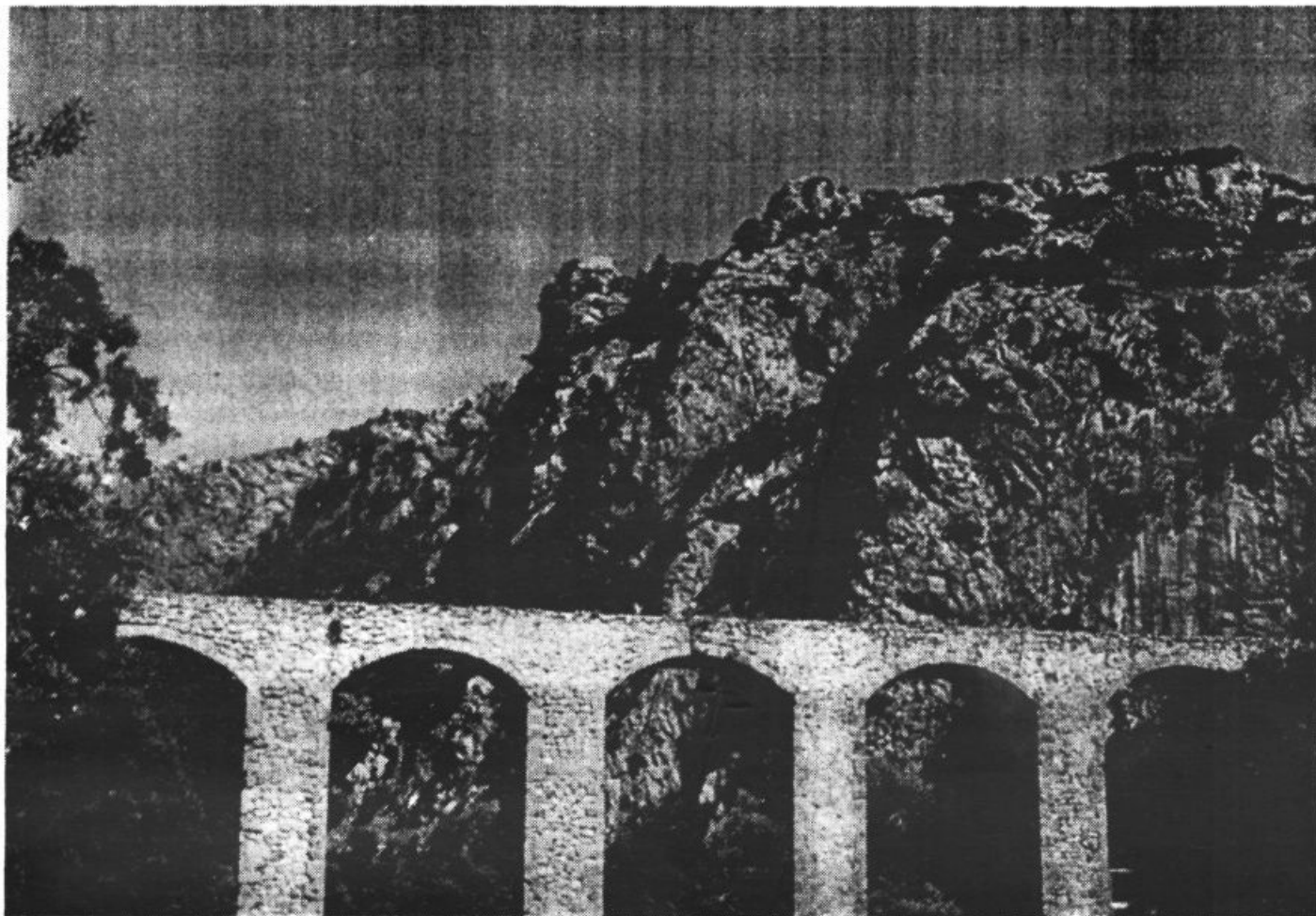
Antoni Bauçà i Bauçà, de Sant Joan, amb Josefa Blaya López, de Aguilas (Murcia). Dia 21 d'abril de 1.990. A Sant Joan.

Jordi Truiols Domenge, de Manacor, amb Antonia Jordà Bauçà, de Sant Joan. Dia 22 d'abril de 1.990, a Sant Joan.

Joan Mora Estelrich, de Sant Joan, amb Antonia Amengual Salvà, de Sineu. Dia 30 d'abril de 1.990, a Sant Joan.

Antoni Barcelò Galmés, de Sant Joan, amb M^a. Teresa Munar Caimari, de Sant Joan. Dia 4 de maig de 1.990, a Sant Joan.

Jose Julià Lliteras, d'Ariany, amb Francisca Florit Nigorra, de Sant Joan. Dia 5 de maig de 1.990, a Sant Joan.

En qüestió d'aigües, volem posar Mallorca al corrent.

L'aigua corrent ha passat d'esser un privilegi a constituir una necessitat per a la vida moderna. La construcció de ponts i aljubs fou la primera passa. La canalització de l'aigua, la segona. Avui els pobles de Mallorca han crescut i s'han desenvolupat, però molts d'ells encara no compten amb aigua canalitzada, ni tampoc amb una adequada xarxa de clavegueram.

Per a pal·liar aquestes deficiències, el Consell Insular de Mallorca ha posat

en marxa un Pla de Sanejament i Abastiment, un pla d'aigües per a posar Mallorca al corrent.

**PLA DE SANEJAMENT I
ABASTIMENT D'AIGÜES
A LA PART FORANA**

Un pla per a millorar

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

TEMPS D'ESPLAI

COLUMNA CAÒTICA

-Trobar les 10 bolles iguals.

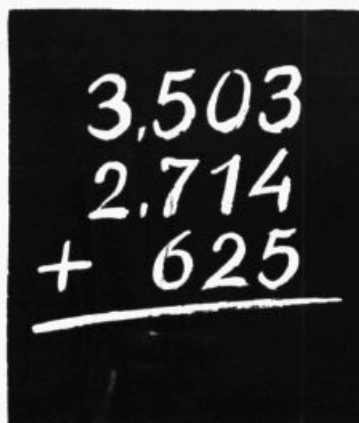
PROBLEMES MATEMATICS

	:		+		=7
+	■	+	■	+	■
	+	3	-		=2
-	■	x	■	-	■
	x		-		=3
=6	■	=5	■	=5	■

	+		-		=9
x	■	:	■	+	■
	+	8	:		=3
x	■	+	■	-	■
	x		-		=3
=5	■	=9	■	=2	■

JEROGLIFICS

-Quant sumen?

-Pensa molt?

